

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของลูกค้าบริษัทเอกโค' (ประเทศไทย) จำกัดในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับ บริษัทเอกโค' (ประเทศไทย) จำกัด
2. แนวคิดที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
 - 3.2 ทฤษฎีคำอธิบายความต้องการของมนุษย์
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ความรู้เกี่ยวกับ บริษัทเอกโค' (ประเทศไทย) จำกัด

บริษัทเอกโค' (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างบริษัท เอกโค'เลค สโคล' จำกัด อู่ในประเทศไทยเด่นมาก บริษัท บางกอกกรันเบอร์ จำกัด (มหาชน) บริษัท แพนเอเชียฟูตแวร์ จำกัด บริษัท แพนเอเชียโซลดิ้ง จำกัด และบริษัท บ้านแพนออนไลน์ริง แอนด์ โซลดิ้ง จำกัด

บริษัทเอกโค' (ประเทศไทย) จำกัด มีโครงการที่จะสร้างโรงงานผลิตหนังสำเร็จรูปขึ้นในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีทุนจดทะเบียน 200 ล้านบาท ซึ่งมีกำลังในการผลิตหนังสำเร็จรูป 11,000,000 ตารางฟุตต่อปี โรงงานผลิตหนังสำเร็จรูปของบริษัทเอกโค' (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการผลิตจากหนังโดยนำเข้าหนังที่ผ่านการฟอก (Wet blue) จากต่างประเทศ มาผ่านกระบวนการปรับปรุงสภาพหนังย้อมสี ขัดแต่งผิว โดยยึดหัวใจของการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งกำหนดให้โครงการดำเนินการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการพิจารณา บริษัทเอกโค' (ประเทศไทย) จำกัด จึง

มอบหมายให้บริษัท คอนซัลแทนท์ ออฟ เทคโนโลยี จำกัด จัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) ให้กับโครงการดังกล่าว เพื่อใช้ประกอบการขออนุญาตส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

จากการศึกษาความหมายของการตัดสินใจพบว่ามีผู้ให้ความหมายไว้สรุปได้ ดังนี้
นภาการณ์ ห้อมอ่อน (2545, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ ดังนี้

1. การตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับ คุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้ที่จะตัดสินใจ ได้แก่ ประสบการณ์ การรับรู้ ค่านิยม ลักษณะนิสัย อารมณ์ ทัศนคติ ระดับการศึกษา คุณลักษณะส่วนบุคคลหรือบุคลิกภาพ ความพร้อมหรืออุปนิภัย ความเชื่อ ความรู้หรือความรอบรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง ปรัชญาในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล และกับตัวเองเป็นศูนย์กลาง

2. การตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ ได้แก่ เวลา สถานที่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี

3. การตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลกลุ่มเพื่อนที่ผู้ทำการตัดสินใจได้พบเห็นมาอยู่จะเห็นได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจดังกล่าว จะเริ่มจากปัญหาที่จะเกิดขึ้นทางเลือกของปัญหา การประเมินทางเลือกของปัญหา พร้อมทั้งการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง

นภาการณ์ ห้อมอ่อน (2545, หน้า 18) ประสิทธิภาพในการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยโดยการเคาะແหงชาติศึกษาเฉพาะชุมชน โครงการนลองกรุง) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการทำอย่างรอบคอบในการเลือกจากทรัพยากรที่เรามีอยู่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้จากความหลากหลายของการตัดสินใจ มีแนวคิด 3 ประการ ที่สำคัญบรรจุไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจรวมถึงการเลือก ที่หากมีสิ่งใดก็เพียงสิ่งเดียวการตัดสินใจย่อมเป็นไปไม่ได้

2. การตัดสินใจเป็นกระบวนการด้านความคิดที่จะต้องมีความละเอียดสูญรอบคอบ เพราะอารมณ์และองค์ประกอบของจิตให้สำนึกมีอิทธิพลต่อกระบวนการความคิดนั้น

3. การตัดสินใจเป็นเรื่องของการกระทบที่มีชุดหมายเพียงให้ได้ผลลัพธ์และความสำเร็จที่ต้องการและหวังไว้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 231) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision) หมายถึง การเลือกระหว่างทางเลือกซึ่งคาดหวังว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงพอใจจากปัญหาใดปัญหาหนึ่ง

แม้ว่าการตัดสินใจในการบริหารไม่ได้เริ่มต้นหรือสิ้นสุดด้วยการตัดสินใจ เพราะต้องมีการกำหนดปัญหา ก่อนจะตัดสินใจและเมื่อตัดสินใจแล้วจึงนำไปปฏิบัติ

จากแนวคิดการตัดสินใจ สรุปได้ว่า การตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการประเมินผลเกี่ยวกับทางเลือกหรือตัวเลือกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย การคาดคะเนผลที่จะเกิดจากทางเลือกปฏิบัติ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ เป็นกระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลในการเลือก หรือตัวเลือก สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากหลายทางเลือกที่มีอยู่ โดยไตรตรองอย่างรอบคอบ ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ให้มากที่สุด เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดและตอบสนองความต้องการของตนเองให้มากที่สุด ได้มีผู้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้หลายอย่างแตกต่างกันดังนี้ (อภินันท์ จันทะนี, 2550, หน้า 1-5, 10)

การตัดสินใจ หมายถึง การซื้อขายหรือสรุปผลการเบริกบานเทียบระหว่างผลการปฏิบัติ ซึ่งได้จากการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าสูงกว่าขนาดไหน ทั้งมีการตัดสินใจที่ดีต้องอาศัยการพัฒนาอย่างถี่ถ้วนทุกแห่งทุกมุม และการกระทำอย่างยุติธรรม โดยอาศัยสภาพความเหมาะสมต่างๆ ประกอบ

ดังนั้น สรุปได้ว่า การตัดสินใจนั้น เป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลในการเลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม หรือพอใจเพื่อจะได้นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่ต้องการหรือแก้ปัญหา ได้ การเลือกที่พกอาศัยก็ เช่นกัน เป็นการตัดสินใจอย่างหนึ่งที่จะต้องเลือกตัดสินใจอยู่ในที่พกอาศัยเพียงแห่งเดียว จากทางเลือกหลายๆ ทาง คือ บ้านจัดสรร อาパート เมนต์ แฟลต คอนโดฯ ห้องเช่า ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ดังนั้นลูกจ้างจะต้องตัดสินใจเลือกแห่งใดแห่งหนึ่ง เท่านั้น สำหรับเป็นที่พกอาศัยชั่วคราวของตน ในระหว่างทำงานจนกว่าจะหาซื้อบ้านพกอาศัยได้ เป็นของตนเอง การตัดสินใจเลือกในครั้งนี้จะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมาประกอบการพิจารณาในการเลือก เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกที่พกอาศัยที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายเกี่ยวกับ “ส่วนประสมทางการตลาด” ไว้หลายความหมายแต่ผู้ศึกษาได้นำเสนอเพียงบางส่วน ดังนี้

วัตถุประสงค์ทางการตลาดในตลาดเป้าหมาย กอตเลอร์ (Kotler, 1997, p.98) ได้กล่าวถึง เครื่องมือการตลาด 4 ประการ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place or distribution) และ การส่งเสริมการตลาด (Promotion) ซึ่งเรียกสั้น ๆ ว่า 4P's ในขั้นนี้จะเกี่ยวข้องกับ การพัฒนา กลยุทธ์การตลาด (Marketing strategy) ซึ่งหมายถึง โปรแกรมของบริษัทในการเลือก

ตลาดเป้าหมายเฉพาะอย่างและสานองความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่เป็นเป้าหมายนั้นโดยการใช้ส่วนประสมการตลาด

ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง ตัวสินค้าและบริการ (Goods and service) ที่ธุรกิจนำเสนอเพื่อสนองความต้องการและพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจมีตัวตนและไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์นั้นจึงประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด องค์การ หรือบุคคล การศึกษาเรื่องของผลิตภัณฑ์จึงศึกษาในรูปของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด (Total product) ซึ่งหมายถึงตัวสินค้า รวมทั้งความพึงพอใจและ ผลประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับจากการใช้สินค้านั้น ประกอบด้วย องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (Product component) ซึ่งประกอบด้วย คุณภาพ รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ สินค้าให้เลือกรูปแบบ ตราสินค้าและ(หรือ)สัญลักษณ์สินค้า การบรรจุหินห่อ ขนาด การบริการ การรับประกัน การรับคืนฯลฯ ในปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสนใจและพิจารณาในการเลือกซื้อสินค้ามากขึ้น ขณะนี้ นักการตลาดต้องให้ความสนใจเรื่องแต่บรรจุภัณฑ์ เพราะบรรจุภัณฑ์นอกจากจะมีประโยชน์ในการปกป้องรักษาสินค้าภายในให้มีคุณภาพดี แล้วบรรจุภัณฑ์จะให้ข้อมูลข่าวสารทางการตลาด และประการสำคัญ ก็อ การส่งเสริมการขาย มีอยู่เสมอที่ผู้บริโภคสนใจบรรจุภัณฑ์มากกว่าตัวสินค้า ขณะนี้การตลาดจึงต้องพยายามสร้างรูปภาพ สีสันบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามดึงดูดใจของผู้บริโภค ตั้งแต่เริ่มแรกเพราะบรรจุภัณฑ์ถือว่าเป็นพนักงานขายเงียบ (Silent) ได้เป็นอย่างดีเพราะมีรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าที่บรรจุภัยในอย่างครบถ้วน บรรจุภัณฑ์ต้องอนุรักษ์ถึงแวดล้อม

ราคา (Price) หมายถึง คุณค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปด้วยเงินเป็น P ตัวที่กัดมาจากผลิตภัณฑ์ Product ราคาเป็นต้นทุนของสินค้า (Cost) ผู้บริโภคจะต้องเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ผลิตภัณฑ์กับราคา (Price) ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ขณะนี้ ราคา ก็อ ลิงที่ผู้บริโภคต้องเสียไปในการใช้สินค้าหรือบริการเมื่อธุรกิจดำเนินการผลิตสินค้าออกมานแล้ว ก่อนที่จะนำไปเสนอขายก็ต้องตั้งราคาให้เหมาะสม ลูกค้ายอมรับได้ ก่อนการกำหนดราคา ก็ต้องหันมาดูว่าธุรกิจมีเป้าหมายในการตั้งราคาเพื่ออะไร เช่น เพื่อขยายส่วนแบ่งตลาด (Market share) หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ดังนั้น ผู้จัดการตลาดต้องศึกษาระดับราคา นโยบายการตลาด และติดตามปฏิกริยาของผู้บริโภคที่มีต่อราคา ซึ่งรายละเอียดของราคา เช่น ราคาสินค้าในรายการ ส่วนลด ส่วนย้อมได้ ระยะเวลาการชำระเงิน ระยะเวลาการให้ สินเชื่อ ฯลฯ กิจการจะใช้การตั้งราคาโดยมีวัตถุประสงค์ใดก็ตาม หรือจะใช้กลยุทธ์การตลาดแบบใด ก็ต้องคำนึงถึงกฎหมายข้อบังคับทางกฎหมาย ซึ่งมีผลกระทบต่อราคาโดยตรง รวมทั้งจราจรสิ่งของ ผู้ประกอบการด้วย

ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place or distribution) หมายถึง โครงสร้างของช่องทางที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการส่งยังตลาด ก็อ ผู้ใช้ทางอุตสาหกรรมและบริโภคคนสุดท้ายเพราะ เมื่อผู้ผลิตรึ โรงงานอุตสาหกรรมได้ผลิตสินค้าหรือตัวผลิตภัณฑ์ ที่มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ

ซึ่งผู้บริโภคเห็นกุณค่า คือประโยชน์ที่เขาจะได้รับ พร้อมทั้งตั้งราคาอย่างเหมาะสม คือ ผู้ซื้อพอใจ ซื้อราคานั้น ๆ ผู้ขายได้กำไรจากการขายเท่านั้น ไม่เป็นการเพียงพอ เพราะสินค้าจะวางขายได้ใน วง แคบ ๆ ใกล้กับโรงงานเท่านั้น ผู้ขายจึงแสวงหาแหล่งขายให้กว้างออกไปให้มากที่สุดเท่าที่จะมาก ได้ หรือเรียกว่าวิธีการจัดจำหน่าย (Distribution) หรือสถานที่ขาย (Place) ดังนั้นผู้ผลิตจึงต้อง ศึกษาและเข้าใจวิธีการเลือกช่องทางในการจัดจำหน่ายที่ได้ประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด ซึ่งจะมี รายละเอียดที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา ดังนี้ ช่องทางการจำหน่าย ความครอบคลุม การเลือกคนกลาง ทำเลที่ตั้ง การบริหารสินค้าคงเหลือ การขนส่ง การคลังสินค้า การเก็บรักษาสินค้า ฯลฯ กิจการหรือ ผู้บริหารการตลาดจะต้องคำนึงว่าจะเลือกการจัดจำหน่ายอย่างใดจึงจะดีที่สุด โดยเลือกค่าใช้จ่ายต่อ สินค้าไปถึงลูกค้าทันเวลา และอยู่ในสภาพที่ดี

การส่งเสริมการตลาด (Promotion) คือ การประสานงานของผู้ขายโดยพยายามใช้ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้วิธีการสูงไปเพื่อขายสินค้าและบริการ การส่งเสริมการตลาดเป็นหน้าที่ หนึ่งของการตลาด ข่าวสารนั้นจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ราคา คุณภาพในช่องทางการจัด จำหน่าย (Channel of distribution) ส่วนประสมในการส่งเสริมการตลาด (Promotion mix) ประกอบด้วย การโฆษณา คือ ผู้ให้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ได้กระจายข่าวสารไปยังกลุ่มบริโภค อย่างกว้างขวางโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อกระจายเสียง โฆษณาที่ติดอยู่ภายนอกหีบ ห่อ แค็ตตาล็อก แผ่นพับ รูปเล่ม ไปสเตอร์ ใบปลิว ลัญลักษณ์และโลโก้ ฯลฯ นอกจากนี้ คือ การ ขายโดยใช้บุคคล เป็นการติดต่อสื่อสารแบบตัวต่อตัว ซึ่งผู้ขายจะใช้ความพยายามชักจูงให้ผู้ซื้อ ซื้อ ผลิตภัณฑ์โดยการออกไประบลูกค้า ชักจูงให้เกิดการซื้อ พนักงานขายจะทราบการตอบสนองของ ลูกค้าทันที โดยสังเกตจากสีหน้า แววตา ความคิดเห็น ความพอดีหรือไม่พอดีโดยใช้วิธีการดังนี้ การเสนอขาย การประชุม การสื่อสารทางการตลาด การให้สิ่งจูงใจพนักงานขาย ตัวอย่างสินค้าที่ทำ การขาย ฯลฯ

การส่งเสริมการขาย (Sales promotion) หมายถึง กิจกรรมทางการตลาดที่ได้จัดทำคุณค่า พิเศษหรือสิ่งจูงใจเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์ และสามารถกระตุ้นการขายได้ทันทีทันใดจากกลุ่มผู้บริโภค โดยวิธีการ ดังนี้ การแจกของตัวอย่าง การสาธิตสินค้า การแจกคูปอง การแบ่งขัน ชิงโชค ลือตเตอร์ ของแถมและของขวัญ แสดงป้ายการค้า การให้ความบันเทิง ฯลฯ สุดท้าย คือ การให้ข่าว และ ประชาสัมพันธ์ (Publicity and public relation) การให้ข่าวสาร (Publicity) หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่มี ลักษณะ ดังนี้ การติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้บุคคลกับผู้ฟังจำนวนมาก กิจการไม่เสียค่าใช้จ่ายโดยตรง จากการให้ข่าวนั้น การให้ข่าวสารสามารถสร้างความเชื่อถือได้ การประชาสัมพันธ์ (Public relation) หมายถึง การสร้างทัศนคติที่ดีจากชุมชน ซึ่งอยู่ในนโยบายของสถาบันหรือองค์กรเพื่อ

สร้างความสนใจ ความเข้าใจ และยอมรับจากชุมชน โดยวิธีการดังนี้ การให้สัมภาษณ์ การสัมมนา รายงานประจำปี การบริจาคเพื่อการกุศล การเป็นสปอนเซอร์ฯลฯ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 38) กล่าวว่า ปัจจัยทางการตลาด (Marketing factors) หรือส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง กลยุทธ์ทางการตลาดที่ธุรกิจจะต้องใช้ร่วมกันในการตัดสินใจทางการตลาด เพื่อสนองความพึงพอใจของตลาดเป้าหมาย ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ซึ่งรวมเรียกว่า 4P's

อดุลย์ ชาตรุรงคกุล (2546, หน้า 18) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมทางการตลาด คือ เครื่องมือทางการตลาดชุดหนึ่งที่บริษัทใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาดในตลาดเป้าหมาย จำแนกเครื่องมือเหล่านี้เป็นกลุ่มกว้างๆ 4 กลุ่มที่เขาเรียกมันว่า 4P's ของการตลาด คือ สินค้า (Product) ราคา (Price) สถานที่ (Place) และการส่งเสริมการจำหน่าย (Promotion)

รูปแบบกลยุทธ์ 3 ประการ ในธุรกิจการให้บริการสามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

1. การตลาดภายในของบริษัท จะรวมถึงการฝึกอบรม และการจูงใจพนักงานขาย บริการในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า รวมถึงพนักงานที่ให้การสนับสนุนการให้บริการ โดยให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า

2. การตลาดภายนอกของบริษัท เป็นการใช้เครื่องมือทางการตลาด เพื่อให้บริการลูกค้า ในการจัดเตรียมการให้บริการ การกำหนดราคา การจัดจำหน่าย และการให้บริการแก่ลูกค้า

3. การตลาดที่สัมพันธ์กันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย หมายถึง การสร้างคุณภาพบริการให้เป็นที่เชื่อถือ เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ขายให้บริการกับลูกค้า ลูกค้าจะยอมรับหรือไม่ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของลูกค้า ลูกค้าจะพิจารณาคุณภาพของการให้บริการ โดยพิจารณาจากด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 คุณภาพด้านเทคนิค

3.2 คุณภาพด้านหน้าที่

3.3 คุณภาพบริการที่ลูกค้าสามารถประเมินได้ก่อนซื้อ

3.4 คุณภาพด้านประสบการณ์

3.5 คุณภาพความเชื่อถือได้ว่าเป็นจริง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

การค้นหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหรือการใช้ของผู้บริโภค (วรรณศิริ ปานโภศด, 2547, หน้า 8-9) รายงานไว้ว่า เพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย จะมีคำตามที่จะช่วยในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค คือ 6WS และ 1H ซึ่งจากคำตอบของคำตาม

เหล่านี้จะทำให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อที่โครงการจะได้นำมาจัดสิ่งที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม คำตามเหล่านี้ประกอบด้วย

1. ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย (Who is in the target market?) ผู้ซื้อบ้านในโครงการคือใครมีรายได้ระดับเท่าใด ประกอบอาชีพ งบประมาณในการซื้อบ้านเป็นอย่างไร

2. ผู้บริโภคซื้ออะไร (What does the consumer buy?) กลุ่มเป้าหมายซื้อโครงการแบบใด ลักษณะบ้าน ระบบสาธารณูปโภค ประโยชน์ส่วนเพิ่มแบบใดที่กลุ่มเป้าหมายเลือกซื้อ ลักษณะนี้อีก ขนาดเนื้อที่ ทำเล ที่ตั้ง โครงการแบบใดที่กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจ

3. ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ (Why does the consumer buy?) วัตถุประสงค์ในการซื้อบ้านในโครงการมีปัจจัยอะไรที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจเลือกซื้อ สนองความต้องการทางด้านใด ปัจจัยภายในภายนอก และปัจจัยเฉพาะบุคคลที่มีผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

4. ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ (Who participates in the buying?) ครอบครัว หรือมีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อของกลุ่มเป้าหมาย ตนเอง ญาติพี่น้อง หรือบุคคลในครอบครัวที่มีผลในการเลือกซื้อบ้านในโครงการ

5. ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด (When does the consumer buy?) โอกาสในการซื้อบ้านในโครงการ เมื่อใดที่กลุ่มเป้าหมายซื้อ เช่น แยกครอบครัว แต่งงานหรือต้องการความกว้างขวางของที่อยู่อาศัยที่กว้างขึ้น

6. ผู้บริโภคซื้อที่ไหน (Where does the consumer buy?) แหล่ง หรือช่องทางที่ผู้บริโภคไปซื้อ ในที่นี้จะหมายถึง ทำเลที่ตั้งของโครงการ ความสะดวกในการอำนวยความสะดวกในโครงการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของแต่ละโครงการนั้น ๆ ที่จัด在一起ที่สามารถสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

7. ผู้บริโภคซื้อย่างไร (How does the consumer buy?) ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้ถึงปัญหาหรือความต้องการ การประเมินผลพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ และความรู้สึกภัยหลังการซื้อ

จากรูปแบบพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค กล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำ ที่แสดงออกของบุคคลในการให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ ซึ่งผู้บริโภคคาดว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการ อันนำไปสู่การตัดสินใจซื้อ

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นการตกลงเลือกแนวทางที่ดีที่สุดจากทางเลือกตั้งแต่สองทางขึ้นไปซึ่งเป็นทางเลือกที่ถูกต้องตามเหตุผลและได้ผลตามเป้าหมายมากที่สุด

ไซมอน (Simon, 1971, *The New Science of Management Decision*, p.145) (อ้างถึงในนภากรณ์ หอมอ่อน, 2545, หน้า 13) กล่าวว่า “กระบวนการบริหาร คือ กระบวนการของการตัดสินใจ” ไซมอนถือว่า การตัดสินใจเป็นหัวใจของการบริหาร และเป็นหน้าที่และบทบาทสำคัญของผู้บริหาร ยิ่งตำแหน่งสูงเท่าใด การตัดสินใจก็จะมีมากขึ้นตามไปด้วย

กระบวนการตัดสินใจสามารถจำแนกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา คือ การกำหนดปัญหา ผู้บริหารต้องเข้าใจปัญหา วิเคราะห์ขอบเขตและลักษณะก่อนที่จะแก้ปัญหา ได้แก่ รู้จักปัญหา การกำหนดปัญหา การวิเคราะห์สถานการณ์ เป็นต้น

2. ค้นหาทางเลือก คือ การพัฒนาทางเลือก มีทางเลือกเพื่อการปฏิบัติการถ้าเป็นเพียงวิธีเดียวในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. การประเมินทางเลือก คือ การประเมินเพื่อเลือกทางเลือกที่จะบรรลุเป้าหมาย ได้ที่สุด

4. ทำการตัดสินใจ เมื่อมีหลายทางเลือกผู้บริหารสามารถใช้หลัก 3 ประการ ได้แก่ ประสบการณ์ การทดลอง การวิจัย และการวิเคราะห์

5. การปฏิบัติการตามการตัดสินใจ คือ จะต้องให้บุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นอยู่ในกระบวนการตัดสินใจด้วย เมื่อทางเลือกมีการพัฒนาและการประเมินผลพนักงานจะถือว่ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้น

6. การประเมินผลลัพธ์และการป้อนกลับ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการตัดสินใจ เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามการตัดสินใจและค้นหาการป้อนกลับเกี่ยวกับการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า จากทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ ลักษณะบุคลิกภาพบางประการของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่กล่าวไว้ข้างต้น เช่น การเสี่ยง ทัศนคติต่อความสำเร็จและความล้มเหลว การลำเอียงส่วนบุคคล ความเด็ดเดี่ยว ประสบการณ์การรู้ตามความรู้สึก การแสวงหาคำแนะนำ สามารถนำมาปรับใช้ในการตัดสินใจเลือกที่พอกาศัยของลูกจ้างในสวนอุตสาหกรรมโรจน์ฯ ได้ เพราะในการตัดสินใจในเรื่องนี้ต้องนำสิ่งเหล่านี้มาประกอบการตัดสินใจเลือกที่พอกาศัย จะเห็นได้ว่าการตัดสินใจเป็นการเลือกของบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะตัวของผู้ตัดสินใจเอง โดยอาศัยประสบการณ์ การเรียนรู้ ค่านิยม ลักษณะนิสัย การตัดสินใจเข้าพอกาศัยก็เช่นกัน จะต้องเป็นการ

ตัดสินใจเลือก ที่พักอาศัยเพียงแห่งเดียว จากทางเลือกหลาย ๆ ทาง คือ หอพัก ห้องเช่า แฟลต อพาร์ทเม้นต์ การตัดสินใจเลือกในครั้งนี้จะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมาประกอบการพิจารณาในการเลือกเพื่อให้สามารถตัดสินใจเช่าที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 231) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision) หมายถึง การเลือกระหว่างทางเลือกซึ่งคาดหวังว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงพอใจจากปัญหาใดปัญหานั่นเอง แม้ว่าการตัดสินใจในการบริหารไม่ได้เริ่มต้นหรือสิ้นสุดด้วยการตัดสินใจ เพราะต้องมีการกำหนดปัญหาก่อนจึงจะตัดสินใจและเมื่อตัดสินใจแล้วจึงนำไปปฏิบัติ

สัมพันธ์ ภูพนูลย์ (2545, หน้า 114) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกดำเนินการจากทางเลือกหลาย ๆ หนทาง โดยการคิดหาเหตุผลที่ตามมาประกอบ ผู้บริหารจำเป็นต้องทำหน้าที่ในการตัดสินใจเกือบทุกขั้นตอนของการทำงาน ทั้งในด้านองค์การและส่วนตัวซึ่งอาจจะมีส่วนเกี่ยวพันกันบ้าง การตัดสินใจจะมีทั้งงานที่สำคัญที่เป็นงานหลักและการตัดสินใจประจำวันที่มีความสำคัญน้อยซึ่งมีแนวปฏิบัติอยู่แล้ว

สมคิด บางโน (2546, หน้า 164) กล่าวว่าการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเลือกปฏิบัติ ซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ในทางปฏิบัติการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยาก สลับซับซ้อน และมีวิธีแก้ไขปัญหาให้-win-winมากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติโดยวิธีใด จึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด และบังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรนั้น

สรุปความหมายของการตัดสินใจ คือ การเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกสองทาง หรือมากกว่า ซึ่งเป็นการเลือกอย่างรอบคอบ โดยศึกษาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ และหาเหตุผลประกอบ เพื่อให้สิ่งที่ต้องการได้มาเป็นไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภค ชิฟเฟอร์แมน และคานูค (Schiffman & Kanuk, 1994, pp.560 -580) ได้กล่าวถึงตัวแบบการตัดสินใจของผู้บริโภค ตัวแบบนี้จะรวมความคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจซึ่งของผู้บริโภคและพฤติกรรมของผู้บริโภคซึ่งมีส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

1. การนำเข้าข้อมูล (Input) เป็นอิทธิพลจากภายนอกที่มีผลต่อค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งมาจากกิจกรรมส่วนประสมทางการตลาดที่พยาختามสื่อสารไปยังผู้บริโภคที่มีศักยภาพซึ่งแยกได้ดังนี้

1.1 กิจกรรมทางการตลาดที่พยายามเข้าถึงกำหนดและจูงใจ ผู้บริโภคให้ซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์โดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ (Marketing inputs) เช่น ใช้หีบห่อ ขนาด การรับประทานและนโยบายด้านราคา เป็นต้น

1.2 กิจกรรมทางการตลาดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้า (Sociocultural inputs) คือ เช่น ความคิดเห็นของเพื่อน บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ วัฒนธรรม ชั้นทางสังคม ซึ่งเป็นอิทธิพลภายในของบุคคลที่มีผลต่อการประเมินผล และการยอมรับหรือปฏิเสธผลิตภัณฑ์

2. กระบวนการ (Process) เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการนี้ จึงต้องพิจารณาถึงอิทธิพลของปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งจะเป็นอิทธิพลภายใน (แรงจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ หรือทัศนคติ) ที่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค รวมถึงปัจจัยอีก 2 ประการคือ

2.1 การรับรู้ถึงความเสี่ยง (Perceived risk) คือความไม่แน่นอนที่ผู้บริโภคเผชิญ โดยไม่สามารถคาดเดาผลลัพธ์ที่เกิดจาก การตัดสินใจซื้อดังนั้นผู้บริโภคก็จะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในการซื้อ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ที่อาจจะเกิดขึ้น ถ้าผู้บริโภคไม่มีข้อมูลผลิตภัณฑ์มากจะเชื่อถือในชื่อเสียงของร้านค้านั้น ๆ ถ้าเกิดความสัมภัยผู้บริโภคจะซื้อของแพงไว้ก่อน เพื่อลดความเสี่ยง เพราะคิดว่าของแพงต้องเป็นของดี

2.2 กลุ่มที่ยอมรับได้ (Evoked set) หมายถึง ตราสินค้าที่ผู้บริโภคเลือกซื้อ ซึ่งประกอบด้วย สินค้าจำนวนน้อยที่ผู้บริโภคคุ้นเคย จำได้ และยอมรับ

3. การแสดงผลหรือพฤติกรรมที่แสดงออก (Output) คือ พฤติกรรมการซื้อ และการประเมินหลังการซื้อ วัตถุประสงค์ทั้งสองกิจกรรมนี้เพื่อที่จะเพิ่มความพอใจของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อของตนเอง

3.1 พฤติกรรมการซื้อ (Purchase behavior) ผู้บริโภค มีประเภทการซื้อยู่ 2 ประเภท คือ ทดลองซื้อ (Trial purchase) และซื้อซ้ำ (Repeat purchase) ถ้าผู้บริโภคซื้อสินค้านิดหนึ่งหรือตรานึงเป็นครั้งแรก และซื้อในปริมาณน้อยกว่าปกติ การซื้อนี้จะถูกพิจารณาว่าเป็นการทดลองซื้อ นั้นคือการทดลอง คือ รูปแบบพฤติกรรมการซื้อที่ผู้บริโภคพยายามที่จะประเมินสินค้าโดยผ่านการใช้โดยตรง ถ้าตราใหม่เป็นสินค้าประเภทเดียวกับสินค้าที่มีอยู่แล้ว ถูกค้นพบจากการทดลองใช้ว่าทำให้เกิดความพึงพอใจมากกว่าตราสินค้าอื่น หรือตราเดิมที่ใช้อยู่ผู้บริโภคก็จะทำการซื้อซ้ำ พฤติกรรมการซื้อซ้ำนี้ใกล้เคียงกับแนวความคิดความภักดีในตราสินค้ามาก (Brand loyalty) ซึ่งทุกบริษัทพยายามจะให้มีขึ้นกับตราสินค้าของตนเอง การซื้อซ้ำนั้นเป็นการปูทางให้ผู้บริโภคพอใจในสินค้า

3.2 การประเมินหลังการซื้อ (Post purchase evaluation) เฮอร์เบอร์ (Herbert, 1960, Administrative Behavior A Study of Decision Making Process in Administration Process in Administrative, p.36) (อ้างถึงใน นิรนดร กิติกุล, 2545, หน้า 49) กล่าวว่า การศึกษาทฤษฎีการตัดสินใจ เป็นการทดลองเลือกเอาทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือก ตั้งแต่สองทางขึ้นไป ซึ่งเป็นทางเลือก ที่ถูกต้องตามเหตุผลและได้ผลตามเป้าหมายมากที่สุด ต้องเน้นกระบวนการบริหาร คือ “กระบวนการของการตัดสินใจ” คือว่า การตัดสินใจเป็นหัวใจของการบริหาร และเป็นหน้าที่และบทบาทสำคัญของผู้บริหาร ยิ่งตำแหน่งสูงเท่าไร การตัดสินใจก็จะมีมากขึ้นไปด้วย

กระบวนการในการตัดสินใจของมนุษย์มีทั้งที่เป็นระบบ และไม่เป็นระบบ การตัดสินใจอย่างไม่เป็นระบบนั้นมักจะพบได้เสมอและบ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่อาศัยสามัญสำนึก ประสบการณ์ และความเคยชิน ในการตัดสินใจที่ดีควรมีขั้นตอนในการตัดสินใจ เพื่อจะช่วยให้มีการตัดสินใจที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ขั้นตอนในการตัดสินใจมีดังนี้

1. กำหนดและวิเคราะห์ปัญหา เพื่อกำหนดขอบเขตของเรื่องที่จะต้องตัดสินใจ เมื่อทราบปัญหาแล้ว ศึกษาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหานั้นอย่างรอบคอบ

2. พิจารณาเลือกแนวทางแก้ปัญหาที่มีอยู่หลาย ๆ ทาง คือ ต้องกำหนดแนวทางปัญหาขึ้นมาหลายทางเลือก ไว้สำหรับเป็นแนวทางพิจารณาไว้ 3-5 ทางเลือกซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และภูมิหลังของผู้ตัดสินใจเป็นส่วนประกอบ

3. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ ที่เลือกไว้จากข้อ 2

4. ตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่ง ซึ่งพิจารณาผลดีผลเสีย จากทางเลือกวิธีการแก้ปัญหา ทางเลือกวิธีแก้ปัญหานั้นโดยวิเคราะห์ข้อมูลเบริญเที่ยบ และคาดว่าเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

5. นำข้อตัดสินใจนั้นไปปฏิบัติ ซึ่งพิจารณาว่าควรดำเนินการเมื่อใด มีใคร และอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน จะใช้ระบบติดต่ออย่างไร เพื่อจะบรรลุวัตถุประสงค์

6. ประเมินผลและควบคุม ประเมินบนพื้นฐานของสถานการณ์ที่ตัดสินใจ โดยดูจากประสิทธิภาพที่ได้รับ และการยอมรับการตัดสินใจนั้น ๆ

พิชัย สันติวงศ์ (2541, หน้า 9) ได้กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจซึ่งที่อยู่อาศัยประกอบด้วย การใช้ข้อมูลและการดำเนินการอย่างมีกระบวนการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เมื่อถึงเวลาพิจารณาเปลี่ยนที่อยู่อาศัย ในขั้นตอนนี้เกิดจากความจำเป็นที่ต้องการเปลี่ยนแปลงรสนิยม รายได้เพิ่มขึ้น ความคาดหวังใหม่ ๆ เกิดขึ้น ประกอบกับเงื่อนไขทางด้านการตลาด เอื้ออำนวยให้เกิดการคิดจะเปลี่ยนที่อยู่อาศัย หากคิดว่าไม่คิดจะเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ก็

จะกลับไปเริ่มที่กระบวนการตัดสินใจใหม่อีกครั้ง แต่ถ้าหากคิดว่าจะเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ก็จะเข้าสู่กระบวนการขั้นที่ 2

ขั้นที่ 2 ดึงเป้าหมาย ในการตั้งเป้าหมาย ผู้ซึ่งจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของตนเอง และพิจารณาบประมาณของตนเองที่มีอยู่ พิจารณาที่ตั้ง ประเภทของบ้าน และลักษณะการครอบครอง จะเป็นเช่าหรือซื้อ โดยจะต้องพิจารณาข้อมูลดังกล่าว ภายใต้ข้อจำกัดของตนเองที่จะสามารถตัวรับได้ หรือไม่ กล่าวคือ จะต้องทำการวางแผน โดยมีข้อจำกัด แล้วเข้าสู่กระบวนการขั้นที่ 3

ขั้นที่ 3 การคัดเลือกเบื้องต้นในขั้นนี้จะต้องทำการศึกษาข้อมูล 2 ด้าน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับราคาขาย และข้อมูลทางด้านการตลาดที่มีการขายบ้าน ว่ามีเงื่อนไขทางการเงินอย่างไร เช่น เงินดาวน์ เงินผ่อน ระยะเวลา และความเสี่ยง จากนั้นจึงทำการตรวจสอบข้อมูลภายในตัวบ้าน ที่มีอยู่ หรือหากให้ข้อมูลมีความเป็นไปได้น้อย คือ ข้อมูลของตนเองทางด้านการเงิน กับข้อมูลทางการตลาด ไม่สอดคล้องกัน ก็จะกลับไปสู่กระบวนการเริ่มตัดสินใจใหม่ แต่หากตรวจสอบข้อมูลแล้วพบว่ามีความเป็นไปได้ ก็จะเข้าสู่กระบวนการขั้นที่ 6

ขั้นที่ 4 คัดเลือกเบื้องต้น ในการพิจารณาขาย หาข้อมูลทางการตลาด

ขั้นที่ 5 เริ่มกระบวนการตัดสินใจ

ขั้นที่ 6 กระบวนการประเมินเทียบ ในกระบวนการประเมินเทียบจะรวมข้อมูลเพื่อกำหนดทางเลือกนั้น โดยทำการประเมินผล 2 ระดับในขั้นที่ 7 และขั้นที่ 8

ขั้นที่ 7 ประเมินผลที่ได้รับ ในขั้นตอนนี้จะต้องได้รับรู้ข้อมูลทางการตลาด เช่น ข้อมูลทางด้านภายนอก ที่ตั้ง โครงการ ลักษณะของที่อยู่อาศัย สถานการณ์ที่อยู่อาศัย เพื่อรวมรวมข้อมูลเพื่อนำมาประเมินผล

ขั้นที่ 8 ประเมินผลทางด้านการเงิน ในขั้นตอนนี้จะต้องตรวจสอบข้อมูลทางด้านการเงิน เช่น เงื่อนไขทางการเงิน เงินสด เงินดาวน์ เงินผ่อนชำระ ระยะเวลา และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งงบประมาณของตนเองที่มีอยู่ เพื่อประเมินฐานะของตนเอง

ขั้นที่ 9 กระบวนการเลือก ในกระบวนการนี้จะทางเลือกที่ดีที่สุด

ขั้นที่ 10 พิจารณาใหม่เพื่อตัดสินใจซื้อ หรือไม่ซื้อ ถ้าผ่อนผันการซื้อก็จะเข้าสู่ขั้นที่ 11 คือ ไปเริ่มกระบวนการตัดสินใจใหม่ แต่ถ้าตกลงซื้อสามารถเข้าสู่ขั้นตอนที่ 12

ขั้นที่ 11 เริ่มกระบวนการตัดสินใจ

ขั้นที่ 12 ซื้อ (สามารถข้ายากไปอยู่อาศัยในบ้านหลังใหม่)

สรุปกระบวนการตัดสินใจ กือกระบวนการที่ผู้บริโภคตัดสินใจว่าจะซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการใด และจะซื้อที่ไหน อย่างเป็นขั้นตอน โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจ กือ ข้อมูลข่าวสาร สังคมและกลุ่มทางสังคม แรงผลักดันด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านสถานการณ์

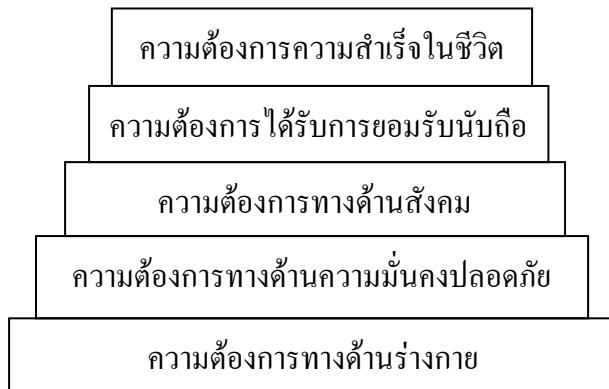
3.2 ทฤษฎีดับขั้นความต้องการของมนุษย์

ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow, 1954, p.129) หรือที่เรียกว่าทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Needs – Hierarchy) ตั้งอยู่บนข้อสมมุติฐานดังนี้ คือ

1. คนทุกคนมีความต้องการและความต้องการนี้จะมีอยู่ตลอดเวลาและไม่สิ้นสุด
2. ความต้องการของคนสามารถนำมารียงลำดับ ตามความสำคัญ ได้จากความต้องการการระดับต่ำสุด ไปยังความต้องการระดับสูงขึ้นไปตามลำดับความสำคัญ
3. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่เป็นสิ่งจูงใจพุติกรรมของคนต่อไปอีก คนจะถูกจูงใจด้วยความต้องการที่อยู่สูงขึ้นไปที่ซึ่งไม่ได้รับการตอบสนอง
4. ความต้องการของคนจะซับซ้อน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจจะยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นมา

ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจเป็นทฤษฎีที่ไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีภาวะสัมมนิษฐานว่า มนุษย์มีความต้องการเกิดขึ้นในตัวเป็นแรงผลักดันให้คนเราต้องหาทางตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ดังเช่นทฤษฎีดังต่อไปนี้

ทฤษฎีตามลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of needs) โดยมาสโลว์ (Maslow, 1954, **Motivation and personality**, p. 367) (อ้างถึงใน อุดมย์ ชาตรุรงคกุล, 2545, หน้า 255-257) โดยมีข้อสมมุติฐานขั้นพื้นฐาน คือ มนุษย์มีความต้องการหลายประการและเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการจะมีความสำคัญแตกต่างกันตามนุյย์จึงสามารถจะลำดับความสำคัญของความต้องการได้ บุคคลจะแสวงหาความต้องการที่สำคัญที่สุดหรือสำคัญมากกว่าก่อนและเมื่อบุคคลได้สิ่งที่ต้องการบำบัดความต้องการของตนแล้วความจำเป็นในสิ่งนั้นจะหมดไป บุคคลจะเริ่มสนใจในความต้องการสำคัญอย่างอื่นต่อไป ทฤษฎีของมาสโลว์ได้จัดประเภทความต้องการเป็น 5 ระดับ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์

ที่มา : อุดมย์ ชาตรุรงคกุล, 2545, หน้า 256

1. ความต้องการของร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยาวยาโรค ความต้องการการยกย่องและความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เป็นความต้องการที่เนื้อกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด ซึ่งมนุษย์ต้องการเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้น เช่น ต้องการความมั่นคงในการทำงาน ความต้องการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ เป็นต้น
3. ความต้องการด้านสังคม (Social needs) หรือความต้องการความรัก และการยอมรับ (Love and belongingness need) เช่น ความต้องการทึ้งในแง่ของการให้และการได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการให้ได้รับการยอมรับ เป็นต้น สินค้าที่สามารถสนองความต้องการนี้ ได้แก่ ของขวัญ เครื่องแบบ ดอกกุหลาบ ฯลฯ
4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) ซึ่งเป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว (Self-esteem) ความนับถือ (Recognition) และสถานะ (Status) จากสังคม ตลอดจนเป็นความพยายามที่จะให้มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบุคคลอื่น เช่น ความต้องการให้ได้รับการเคารพนับถือ ความสำเร็จ ความรู้ ศักดิ์ศรี ความสามารถ สถานะที่ดีในสังคมและมีชื่อเสียงในสังคม สินค้าที่สนองความต้องการในด้านนี้ได้แก่ บ้านหรู豪華 รถยนต์ราคาแพง หวานเพชร เฟอร์นิเจอร์ราคาแพง ฯลฯ
5. ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization need) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ซึ่งถ้าบุคคลได้สามารถบรรลุความต้องการในขั้นนี้จะได้รับ การยก

ย่องเป็นบุคคลพิเศษ ความต้องการที่เกิดจากความสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่าง ได้สำเร็จ เช่น นักร้อง หรือนักแสดงที่มีชื่อเสียง เป็นต้น สินค้าสามารถตอบสนองความต้องการในข้อนี้ ได้แก่ ลือตเตอร์ ศัลยกรรมตกแต่ง เครื่องสำอาง ฯลฯ

จากทฤษฎีเกี่ยวกับดับขั้นความต้องการ ทำให้ทราบว่า บุคคลมักจะพยายามสนองความต้องการที่มีความสำคัญที่สุดก่อน เมื่อได้รับสิ่งที่บำบัดความต้องการที่สำคัญอันหนึ่งของตนเองแล้ว ความจำเป็นในสิ่งนั้นก็จะหมดไป จากนั้นคนเราจะเริ่มสนใจในความต้องการที่สำคัญของลงมาอย่างอื่นต่อ ๆ ไป จากทฤษฎีของมาสโลว์ช่วยให้ทราบว่าผลิตภัณฑ์แต่ละตัวจะได้รับการวางแผนเพื่อสนองความต้องการ หรือสนองความคาดหวังของลูกค้าได้อย่างไร

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ทิการัตน์ ชุมนุม (2548, บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า ในร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดปทุมธานี ผลวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 69.20 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 จากผลการทดสอบสมมติฐานโดย ไค-สแควร์ ยังพบว่า เพศ อาชีพ รายได้ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อ ส่วนด้านอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อสินค้าในร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ในจังหวัดปทุมธานี 2) ปัจจัยด้านการตลาด พ布ว่า ด้านผลิตภัณฑ์มีความสำคัญในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.56 ส่วนด้านสถานที่จัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ย 4.46 ด้านราคา ค่าเฉลี่ย 4.45 และด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่าเฉลี่ย 4.22 โดยมีความสำคัญในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน ไค - สแควร์ ปัจจัยด้านการตลาดทุกด้านมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดปทุมธานี และ 3) ปัจจัยด้านอื่นๆ พ布ว่ามีความสำคัญในระดับมากโดยลำดับความสำคัญในการตัดสินใจซื้อสินค้ามีดังนี้ ด้านสังคม ค่าเฉลี่ย 4.37 ด้านวัฒนธรรม 4.34 และด้านเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ย 4.29 นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานโดย ไค - สแควร์ ปัจจัยด้านอื่นๆ ทุกด้าน มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ในจังหวัดปทุมธานี

ประภาพร ภูมิธรรมรัตน์ (2549, บทคัดย่อ) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภค ผลวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัด

จำนวนปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้า มีสินค้าจำหน่ายหลายประเภท หลายยี่ห้อ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงที่สุดเท่ากับ 4.22 โภชนาทางวิทยุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำที่สุดเท่ากับ 3.41 ผลการเปรียบเทียบส่วนปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้า กับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญยศ เรืองวัฒกี (2550, บทคัดย่อ) ปัจจัยของสื่อโฆษณาภายนอกมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค ในอำเภอพระนครศรีอยุธยาและอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อโฆษณาภายนอกส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคพบว่า ส่วนใหญ่ พนทเห็นสื่อโฆษณาภายนอกช่วงค่ำ 18.01-24.00 น. มีความคาดหวังในการเปลี่ยนแปลงของสื่อโฆษณาภายนอกเมื่อมีสินค้าและบริการใหม่ สิ่งที่ทำให้รู้สึกว่าสื่อโฆษณาภายนอกน่าสนใจและน่าเชื่อถือสื่อสภาพความเป็นจริงของสินค้าและบริการตรงกับสื่อ รายละเอียดที่จำเป็นต้องมีคือ ข้อมูลสินค้าและโลโก้ และสิ่งที่ทำให้จดจำชิ้นงานของสื่อโฆษณาภายนอกได้ดีคือความแปลกใหม่ 2) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคโดยรวมทุกด้าน มีระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจมาก เมื่อวิเคราะห์โดยละเอียด พบว่า ด้านข้อมูลมีระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจมากที่สุด ส่วนด้านสถานที่ ด้านระยะเวลา ด้านรูปแบบ มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในระดับมาก 3) ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีระดับการตัดสินใจในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำกว่าเดือนต่างกัน มีระดับการตัดสินใจในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) ผู้บริโภคที่มีช่วงเวลาที่สามารถพนทเห็นสื่อโฆษณาภายนอก ความคาดหวังในการเปลี่ยนแปลงของสื่อโฆษณาภายนอกให้เป็นปัจจุบัน สิ่งที่ทำให้รู้สึกว่าสื่อโฆษณาภายนอกน่าสนใจและน่าเชื่อถือ และรายละเอียดที่จำเป็นต้องมีอยู่บนสื่อโฆษณาภายนอกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจ ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สาขันท์ วชิรพงษ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเส้นหมี่อบแห้งของลูกค้าในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการเลือกซื้อเส้นหมี่อบแห้งของลูกค้า ส่วนใหญ่ลูกค้าเลือกซื้อโดยคำนึงถึงคุณภาพของสินค้า และความนิยมซื้อเสียงของตราสินค้า ซึ่งความถี่ในการซื้อเส้นหมี่อบแห้งมากกว่า 10 วันต่อครั้งและในแต่ละครั้งจำนวนที่ซื้อต่ำกว่า 1 กิโลกรัม ลูกค้ามีวัตถุประสงค์ในการซื้อเส้นหมี่อบแห้งในการซื้อเส้นหมี่อบแห้งในการซื้อเส้นหมี่อบแห้งเพื่อนำไปประกอบอาหารเอง โดยส่วนใหญ่ตัดสินใจซื้อด้วยตนเองจาก

ร้านค้าปลีก ที่ใกล้แหล่งที่พักและสะดวกในการเดินทาง ผลิตภัณฑ์ที่ซื้อส่วนใหญ่เป็นเส้นหมี่ อบแห้งตราสิงห์ทองและตราโถไว ตามลำดับ 2) ระดับการตัดสินใจเลือกซื้อเส้นหมี่อบแห้งของ ลูกค้าในภาพรวมมีการตัดสินใจในระดับมาก โดยพิจารณาจากปัจจัยในระดับมาก โดยพิจารณาจาก ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคาและด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ส่วนปัจจัยด้านการส่งเสริม การตลาดลูกค้าพิจารณาเพื่อการตัดสินใจซื้อในระดับปานกลาง 3) ลูกค้าที่อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจเลือกซื้อเส้นหมี่อบแห้งแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ลูกค้าที่มีเหตุผลในการเลือกซื้อ ความถี่ในการซื้อ ปริมาณการซื้อ ต่อครั้ง จำนวนเงินที่ซื้อต่อครั้ง วัตถุประสงค์ในการซื้อ สถานที่ซื้อ และผลิตภัณฑ์ที่เคยใช้แตกต่าง กัน มีระดับการตัดสินใจเลือกซื้อเส้นหมี่อบแห้งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คุจดาว อักษร (2551, บทคัดย่อ) อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของ ผู้บริโภคในห้างสรรพสินค้า ผลวิจัยพบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 50.45 อายุ 20 - 30 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 43.69 การศึกษาระดับ ปริญญาตรี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 74.77 อาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อย ละ 54.95 รายได้ 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 65.77 2. อิทธิพลของสื่อ สิ่งพิมพ์ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคในห้างสรรพสินค้า พน ว่า ในภาพรวม มีระดับการ ตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พน ว่าอันดับแรก คือ ด้านราคา ผู้บริโภค มีระดับ การตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ 2 คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ผู้บริโภค มีระดับการตัดสินใจอยู่ใน ระดับมากที่สุด อันดับ 3 คือ ด้านช่องทางจัดจำหน่าย ผู้บริโภค มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้าย คือ ด้านล่งเสริมการตลาด ผู้บริโภค มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก 3. ผล การทดสอบสมมติฐาน พน ว่า ในภาพรวม ผู้บริโภค ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพและ รายได้ ต่างกัน มีอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของ ผู้บริโภคในห้างสรรพสินค้า ไม่แตกต่างกัน

นุชนาถ มีสมพีชน์ (2552, บทคัดย่อ) พฤติกรรมการซื้อของลูกค้าและการตัดสินใจซื้อ สินค้าจากร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ลูกค้าส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุ 36 – 50 ปี มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา อาชีพ พนักงานบริษัท/รับจ้าง รายได้ต่อ เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท สถานภาพสมรสแล้วและมีสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน ลูกค้ามีความถี่ใน การใช้บริการทุกวัน เหตุผลในการเลือกซื้อสินค้า คือ ราคายังถูกไม่แพง โดยซื้อสินค้าบ่อยๆ ที่ พัก ช่วงเวลาที่ใช้บริการร้านค้าปลีก คือเวลา 17:01 – 21:00 น. และจำนวนเงินในการซื้อสินค้าแต่ ละครั้ง 51 – 100 บาท และลูกค้ามีระดับการตัดสินใจซื้อสินค้า ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย อยู่ใน ระดับมาก ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด มีระดับการตัดสินใจซื้อยู่

ในระดับปานกลาง 2) ลูกค้าที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ต่างกันมีระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน ลูกค้าที่มีอาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน และลูกค้าที่มีความถี่ในการใช้บริการ และจำนวนเงินในการซื้อสินค้าต่างกัน มีระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน และลูกค้ามีสถานที่ซื้อสินค้าต่างกัน มีระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน

ทิวावัย ตั้งปลิรานนท์ (2553, บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติใน อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลวิจัยพบว่า 1. ผู้บริโภคที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.00 มีอายุ 23-25 ปีร้อยละ 39.20 มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท ร้อยละ 60.50 ประกอบอาชีพลูกจ้าง/พนักงานธุรกิจเอกชน ร้อยละ 31.30 มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีแต่อยู่ในอำเภอเมืองอุบลราชธานี ร้อยละ 32.10 2. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติ ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจซื้อสินค้าจากธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติได้ถึง ร้อยละ 32 โดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อยได้ 3 ตัวแปรคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านราคา 3. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าจากธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติ พบร่วมกัน 3.1 ผู้บริโภคที่มีเพศ และอายุต่างกันพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าจากธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2 ผู้บริโภคที่มีภูมิลำเนาต่างกันพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าจากธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านราคา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3 ผู้บริโภคที่มีรายได้ และอาชีพต่างกัน พิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าจากธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านราคา ไม่แตกต่างกัน

พิญุลย์ ก้อนทอง (2553, บทคัดย่อ) พฤติกรรมและการตัดสินใจซื้อสินค้าของลูกค้าบริษัทก้อนทองรุ่งเรืองดีพาร์ทเม้นต์ โทร อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่า มัธยมศึกษา/มัธยมศึกษา/ปวช. มีสถานภาพสมรส เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท พฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าส่วนใหญ่ คือ สินค้าบริโภค มาใช้บริการมากกว่า 5 ครั้ง/เดือน มีค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าต่ำกว่า 500 บาท เหตุผลที่มาซื้อสินค้าเพื่อราคากลูกกว่าที่อื่น และส่วนใหญ่ซื้อ สินค้าในช่วงเวลา 15.01-19.00 น. มีระดับการตัดสินใจซื้อสินค้า ในด้านผลิตภัณฑ์

ด้านราคา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการ การให้บริการ มีระดับการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ลูกค้าที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีระดับการตัดสินใจซึ่งอสินค้าโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ลูกค้าที่มีเพศต่างกันมีระดับการตัดสินใจซึ่งอสินค้า ด้านการส่งเสริมการตลาด และ ด้านพนักงานแตกต่างกัน ลูกค้าที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีระดับการตัดสินใจซึ่งอสินค้าด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการ การให้บริการแตกต่างกัน ลูกค้า ที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการตัดสินใจซึ่งอสินค้าด้านกระบวนการ การให้บริการ ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม และด้านพนักงานแตกต่างกัน ส่วนลูกค้าที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับการตัดสินใจซึ่งอสินค้าด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการ การให้บริการ ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม และด้านพนักงานแตกต่างกัน ส่วนลูกค้าที่มีประเภทสินค้าที่ซื้อ ความถี่ในการใช้บริการ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าต่อครั้ง เหตุผลที่มาซื้อ สินค้า และช่วงเวลาที่มาใช้บริการต่างกันมีระดับการตัดสินใจซึ่งอสินค้าแตกต่างกันทุกด้าน

ฉะօ นานะ (2555, บทคัดย่อ) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อร้านค้าปลีกกับส่วนประสมการตลาด และพฤติกรรมการตัดสินใจซึ่งอสินค้าของผู้บริโภคในเขตเทศบาลกรุงเทพฯ ผลวิจัยพบว่า 1. ความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนคติต่อร้านค้าปลีก กับพฤติกรรมการตัดสินใจซึ่งของผู้บริโภค โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสินค้าที่ผู้บริโภคซื้อจากร้านค้าปลีกส่วนมากเป็นสินค้าประเภท อาหาร กึ่งสำเร็จรูป ไอศครีม($c_2 = 17.36$) สิ่งของเบ็ดเตล็ด เช่น กระดุม กีบ ($c_2 = 48.94$) ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้าน/สินค้าในชุมชน เช่น เครื่องจักรสารานไม้กวาด ($c_2 = 15.21$) และความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ หากร้านค้าปลีกไก่เกินกว่า ระยะทางที่ไปใช้บริการ ผู้บริโภคยังคงจะใช้บริการของร้านค้าปลีกต่อไป ($c_2 = 17.42$) 2. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อร้านค้าปลีก กับ ส่วนประสมการตลาด (4P's) โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสินค้า ($r = 0.69$) ด้านราคา ($r = 0.78$) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($r = 0.63$) และด้านการส่งเสริมการตลาด ($r = 0.75$) 3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจซึ่งของผู้บริโภคกับ ส่วนประสมการตลาด (4 P's) ของร้านค้าปลีก โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสินค้าที่ผู้บริโภคซื้อจากร้านค้าปลีกส่วนมากเป็นสินค้าประเภท เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และน้ำหนึ่ง ($c_2 = 14.16$) อาหาร กึ่งสำเร็จรูป ไอศครีม ($c_2 = 12.97$) สิ่งของเบ็ดเตล็ด เช่น กระดุม กีบ ($c_2 = 23.92$) หากร้านค้าปลีกไก่เกินกว่าระยะทางที่ไปใช้บริการ ผู้บริโภคยังคงจะใช้บริการของร้านค้าปลีกต่อไป ($c_2 = 20.20$)

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

จอห์นสัน (Johnson, 1972, Abstract) ได้ให้เหตุผลของการที่ประชากรซึ่งมีที่อยู่อาศัยในบริเวณสูนย์กลางเมืองของพยพออกไปยังชานเมืองว่าสืบเนื่องมาจากการปรับปรุงวิธีการขนส่งภายในเมือง แต่ความต้องการที่จะเคลื่อนย้ายออกไบนั้น เป็นผลจากราคายอดินที่เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากความพยาภาน เช้าไปแทนที่ของกิจกรรมอื่น ๆ โดยเฉพาะร้านค้าและสำนักงานธุรกิจต่างๆ ที่ต้องการตั้งในบริเวณใจกลางเมือง นอกจากการสะเดาะเครื่องนาคมขนส่งแล้ว ปัจจัยที่ตั้ง เช่น การอยู่ใกล้แหล่งงาน ใกล้ลักษณะตลาด ใกล้แหล่งวัตถุดิบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเริ่มต้นโดยของเมืองอีกด้วย นีดแนม (Needham, 1977, Abstract) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการรวมตัวตัวของที่อยู่อาศัย มีอยู่ 2 ประการ คือ

1. ความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility) ผู้อยู่อาศัยต้องเดินทางไปทำงาน ศึกษา จับจ่ายซื้อของ และติดต่อธุรกิจ ผู้อยู่อาศัยจึงพอใจที่จะจับกลุ่มอยู่ 2 บริเวณข้างทางคมนาคมและกระจายอยู่รอบ ๆ ศูนย์กลางธุรกิจ ร้านค้า สถานที่ทำงานและสถานศึกษานั้น ๆ
2. การประหยัดจากภายนอก (External economics) การจับกลุ่มของอาคารที่พักอาศัยจะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในเรื่องของการใช้บริการสาธารณูปโภคของเมือง

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ก่อให้โดยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจซื้อ อาศัยหริมทรัพย์และได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ต้องเกิดจากการบริการจัดการ โดยการวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ และการควบคุม เป็นประเด็นสำคัญที่จะให้โครงการอสังหาริมทรัพย์บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด เช่น ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการตัดสินใจซื้อของลูกค้า และรวมถึงพฤติกรรมการซื้อของลูกค้า เช่น เหตุผลในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ จำนวนเงินที่ผ่อนส่งต่อเดือน การรับรู้ข่าวโครงการ มีความรู้เกี่ยวกับโครงการ ประเภทอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อ จากทุกประเด็นที่กล่าวมาต่างมีความสอดคล้องกับการบริหารงานโครงการอสังหาริมทรัพย์ให้บรรลุตามเป้าหมายได้